

κατὰ μικρὰν ἀπόστασιν. . . Ἡ σελήνη ἀντανάκλα-
τὰς ὠχρὰς ἀκτίνας τῆς εἰς τὸ διαυγὲς ῥύθρον, καὶ ὀδη-
γαὶ τὸ ἀέθριον καὶ κλονούμενον βᾶδισμά της. . . ἐν
βῆμα ἀκόμη καὶ φθάνει εἰς τὸν ῥύακα . . .

Ἄλλ' ὦ φρίκη! ὦ ἀπελπισία! καθ' ἣν σιγῇ
προσγγίστε τὴν ὀχθὴν τοῦ ῥύακος, αἱ καθηγχαγμέναι
χεῖρες τῆς καταπίπτουσιν ὑπὸ τὸ βῆρος τοῦ σώματος
τῆς. . . τρομερὰ σκοτοδινίαις κυριεύει τὴν ἀτυχῇ,
καὶ μόνον τῆς μένει ἡ ζωὴ, διὰ τὴν αἰσθάνεται τὰς
βασάνους τῆς· πᾶτα πλέον ἐνέργεια ἐκλείπει, εἰς μά-
την παλαίει εἰς τοὺς σπαραγμοὺς τῆς σκληροτέρας
ἀγωνίας.

Ἀκούσας τοὺς στεναγμοὺς, οἵτινες ἐκφεύγουσιν ἐ-
ναγωνίως ἀπὸ τοῦ ἀπυθνημένου στήθους τῆς, ἀνὴρ τις
σπεύδει πρὸς αὐτήν· ἡ Ἰωάννα ἀνανωρίζουσα τὸν
Ἀρρὴν, ἐγείρεται σπασμωδικῶς ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς,
προσηλόνει ἐπ' αὐτοῦ βλέμματα παράφρονα ἐκ τῆς
φρίκης, ἐκβάλλει ὑστάτην φωνὴν καὶ πίπτει ἄψυχος
εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου τῆς.

Ὁ Ἀρρὴς δὲν ἐκράτει πλέον εἰμὴ σώμα ἄνθρωπου.

— Ῥιχάρδε! ἀνέκραξε, δὲν σὲ ἐζήτησα τοιαύτην
ἐκδίκησιν.

— Τὰ κρίματά σου δίκαια, θεέ μου! Ἐδὼ ἐτελέσθη
τὸ ἔγκλημα, ἐδὼ καὶ ἡ ἐξιλέωσις, ἐπρόσθεσε. Δὲν θὰ
μὲ περιμείνης χρόνον πολὺν, Ἰωάννα· πάραυτα θὰ ἐ-
νωθῶμεν διὰ παντός. Τί μὲ χρησιμεύει πλέον ἡ ζωὴ;
Ἐὰν ἡ δυστυχία εἶναι ἡ κάμινος, ὅπου ἡ ψυχὴ ἀγνί-
ζεται, θέλομεν συναντηθῇ ἀμφοτέροις εἰς καλῆτερον κό-
σμον. Ὑπερέβραμεν πολὺ καὶ δὲν ἔχομεν τί νὰ λυπη-
θῶμεν ἀφίνοντες τὴν ζωὴν, σὲ ἀκολουθῶ Ἰωάννα. . .
Καὶ ὁ Ἀρρὴς ἔπεσε νεκρὸς πλησίον τοῦ πτώματος
τῆς γυναικὸς, τὴν ὅποιαν τοσοῦτον ἠγάπησε.

Καθηγχαγμένον φάσανον εὐρέθη τὴν ἐπαύριον εἰς
τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ, τε Ἀρρὴς καὶ ἡ Ἰωάννα.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Ῥοδὸς τῆς Κ. Α. Τ.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ. (*)

Κατὰ τὸ ἔτος 1486, ἄνθρωπός τις πεζὸς θαί-
νων, καὶ ἀπὸ τῆς χειρὸς μικρὸν τινα παῖδα κρα-
τῶν, ἔστη πρὸ τῆς πύλης ἐνὸς μοναστηρίου ἐν τῇ
Ἰσπανίᾳ, ἵνα πορευθῇ τροφὰς τινος διὰ τὸν κεκηνηκό-
τα υἱὸν του. Ἐοθίοντος δὲ τοῦ παιδὸς καὶ ἀναπαυο-
μένου, ὁ ξένος διηγείτο εἰς τὸν ὑποδεχθέντα αὐτὸν
μοναχὸν τὴν ἱστορίαν, καὶ τὰ αἷτια τῆς κατὰ τὴν Ἰ-
σπανίαν ἀφίξεώς αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρώπης,
τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς ἠγνόνουν τὴν ὑπαρξίν ἄλ-
λων χωρῶν παρὰ τὴν τῶν τριῶν τούτων ἡπείρων καὶ
τινων ὀλίγων μεμακρυσμένων νήσων. Οἱ δὲ σοφώτεροι
τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν ἔπαυσον τὴν αὐξήσιν τῶν
γεωγραφικῶν γνώσεων ἐπιδιώκοντες, ἐνόμιζον ὅτι ὁ
Ὠκεανὸς ἐξῆλπετο ὡς ἄπειρος ζώνη περὶ τὰς ἡπεί-
ρους ταύτας· εἰς μόνον δ' ἴσως τὸν Χριστόφορον Κο-

λόμβον, ὅστις εἶνε ὁ πρὸ τῆς πύλης τοῦ μοναστη-
ρίου σταματήσας ξένος, ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ὅτι διαπλέων
τις τὸν Ὠκεανὸν τούτον, ἠδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς χώρας,
αἷς ὑπελάμβανεν ὡς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Ἀσίας.

Ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἐγεννήθη περὶ τὸ 1436 ἐκ πα-
τρὸς ξάντου, κατοικοῦ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Γενούης, τὰ μάλα
δὲ πτωχοῦ, διὸ καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἐκπαιδεύσῃ αὐ-
τὸν ἐντελῶς· ἀλλ'· εὐτυχῶς, ὁ Κολόμβος προσέσχε
τὸν νοῦν μεγάλως εἰς ἃ ἐδιδάχθη κατὰ τὰ ὀλίγα τῆς
μαθήσεώς του ἔτη. Πάνυ δὲ νέος ὢν ἔτι ἄκραν πρὸς
τὴν ναυτικὴν ἐδειξε κλίσιν, καὶ δὲν ἠμέλησεν οὐδεμίαν
εὐκαιρίαν νὰ διδασθῇ αὐτὴν καὶ τὴν γεωγραφίαν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ μετέρχεσθαι τὸν ναύ-
την κινδυνώδες καὶ τὰ μάλιστα ἐπίπονον ἐνομιζέτο·
ἀλλ' ὁ Κολόμβος, δεκατετραετὴς γενόμενος, ἤρξατο
νὰ ναυσιπορῇ· ὅθεν τὰ ὠραιότερα τῆς νεότητος αὐ-
τοῦ ἔτη ἐν μεγίστοις διηγάγῃ μόχθοις, οἵτινες
τὰ αὐστηρὰ, εἰν' ἀληθές, ἀλλ' ἐπωφελεῖ μαθη-
ματα ἐγένοντο εἰς αὐτὸν, διδασθέντα ἐκ τούτων τὸ
καταστέλλειν τὸν ζωὴν χαρὰν τῆς ἐργασίας του, καὶ τὸ ἀφύ-
τως καὶ ἀγογγύτως ἀλγεῖν. Σκεπτόμενος δ' ἐπὶ παν-
τός, τι ἐν ταῖς θαλασσοπορίαις αὐτοῦ παρατρεῖ καὶ
ἐκ τῆς γεωγραφίας ἐγίνωσκεν, ἐπειθετο ὅτι ἀπὸ τῆς
Εὐρώπης πλέον τις πρὸς δυσμὰς ἠδύνατο νὰ φθάσῃ
εἰς χώραν ἄγνωστον, ἐπὶ καὶ πιθανῶς κατῳκημένην.

Ἐπὶ πολλὰ δ' ἔτη ἐγκύψας εἰς τὴν μελέτην τοῦ
ἀντικειμένου τούτου, ἀπεράσισε νὰ πλεύσῃ πρὸς ἀ-
νακαλύψεις, ὧν ἡ ἐπιτυχία ὀλιγώτερον ἀμφίβολος
αὐτῷ ἐφαίνετο ἐπὶ μαλλὸν σκεπτομένῳ. Πτωχότερος
δ' ὢν ἢ ὥστε μικρὰν νὰ ὀπλίσῃ ναῦν, καὶ οὐδένα
τυχῶν διατεθεμένων εἰς βοήθειαν ἐπιχειρήσεως, τὴν
ἅπαντες ὡς μωρὰν καὶ ἀναφελῆ ἐθεώρουν, διενόησεν
νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν συνδρομὴν τινος ἐκ τῶν Κυβερνή-
σεων.

Βουλόμενος δὲ νὰ περιποιήσῃ τὴν δόξαν τῆς ἀνα-
καλύψεως εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, ἀπευθύνετο πρὸς
τὴν κυβέρνησιν τῆς Γενούης, ἀλλ' αὕτη μετὰ περι-
φρονήσεως ἀπέκρουσε τὴν αἰτήσιν αὐτοῦ· καὶ ὁ Κο-
λόμβος μεταβὰς εἰς Πορτογαλίαν, ἣν ὡς δευτέραν
ἑαυτοῦ πατρίδα ἐθεώρει, (καθότι εἶχε νυμφευθῇ τὴν
θυγατέρα Πορτογάλου τινὸς ναυτικοῦ Βαρθολομαίου
Περσετρέλλου) ἐπεκαλῆσθη τὴν συνδρομὴν τοῦ Ἰωάν-
νου Β'. Οἱ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως θέλοντες νὰ ἀ-
ποδοθῇ ἡ τιμὴ τῆς ἀνακαλύψεως εἰς συμπαντριῶν
αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς τινὰ Πορτογάλου δύο πλοῖα με-
τὰ διαταγῆς νὰ διαπλεύσῃ τὸν Ὠκεανὸν, ἐξαπατῶν-
τες τὸν Κολόμβον δι' ἐλπίδων. Ἀλλ' ὁ Πορτογά-
λος ἐκεῖνος μετὰ ὀλίγων ἡμερῶν πλοῦν ἐπ' ἀνέρχεται
τερατῶδη διηγούμενος καὶ τὸ ἀδύνατον, τοῦ ἐπὶ τὰ
πρόσω πλοῦ βεβαιῶν.

Ὁ Κολόμβος, ἐψευσμένος τῶν ἐλπίδων, ἀλλὰ πε-
ποιθὼς εἰς τὴν ὀρθότητα τῶν διανοημάτων αὐτοῦ, ἀ-
πεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Ἰσπανίαν, ἥς ἤρχον τότε ὁ
Φερδινάνδος καὶ ἡ Ἰσαβέλλα· καθ' ὅδον δ' ἔστη πρὸ
τῆς πύλης τοῦ μοναστηρίου μετὰ τοῦ υἱοῦ του.

Ὁ μοναχὸς ἀκούσας τὰ βουλευματα τοῦ ξένου ἐ-
κείνου, ἐφάνη ἐνδιαφερόμενος περὶ τῆς ἐπιτυχίας αὐ-
τῶν, καὶ ἀναδεχθεὶς αὐτὸς τὴν φροντίδα τῆς ἀνατρο-
φῆς τοῦ παιδὸς Διέγου, ἐσύστησε τὸν Κολόμβον πρὸς
τινα τῶν φίλων του, μέγα δυνάμενον παρὰ τῇ βασι-
λίᾳ Ἰσαβέλλῃ. Ὁ Κολόμβος μετέβη εἰς Μαδρίτην,
τὴν ἔβραν τοῦ τε βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης, ἐνθα,
καὶ τοι μὴ παραδεχθείσης τῆς προτάσεώς του, διέτριψεν

(*) Ἰδε τὴν εἰκόνα του ἐν φυλλ. 311.

ἐπὶ τινὰ καὶ ρὸν ἰχθυογραφῶν χάρτας γεωγραφικούς ἵνα ἐπαρκῇ εἰς τὰ ἐξοδά του. Φύσει δὲ χαρίεις τὴν ὄψιν, ἤδους τοὺς τρόπους, καὶ τοῦ ζωηροῦ χαρακτήρος αὐτοῦ κύριος, ἐφέλκυσε μετ' οὐ πολὺ τὴν ὑπόληψιν διακεκριμένων τινῶν, οἵτινες ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ παρουσίασαν αὐτὸν εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἰσπανίας, εἰς ὃν διεκοίνωσε τὸ σχέδιόν του, τὸ μόνον ἀντικείμενον τῆς διανοίας του, καὶ δι' οὗ ἔτυχεν ἀκρόασις παρὰ τοῦ βασιλεῖ καὶ τῇ βασιλίσσῃ. Ἡ εὐμενὴς βασιλικὴ ὑποδοχὴ, καὶ ἡ προσοχὴ, μεθ' ἣς ἡκουσθησαν αὐτὸν, τῇ ἐνεποίησαν τὰς κολακευτικώτερας ἐλπίδας. Ἐξελέχθησαν τέσσαρες ἄνδρες ἵνα ἐξετάσωσι τὰς προτάσεις αὐτοῦ· ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, ἱερωμένοι ὄντες, καὶ ἄμειροι οὐ μόνον παιδείας ἀλλὰ καὶ νοῦ, ἀπέρριψαν αὐτὰς, τοιαῦτα ἀποφηνάμενοι. Ὁ μὲν, ἀδύνατον, εἶπεν, εἶνε ἀφοῦ προδῇ τις πολὺ μακρὰν πρὸς δυσμὰς τὰς δυνηθῇ ν' ἀνέλθῃ πάλιν τὸ ὅρος τῆς θαλάσσης· ὁ δὲ, Πῶς εἶνε δυνατόν, ἂν ὑπῆρχε ξηρὰ ἐκεῖσε, νὰ ἦτο ἄγνωστος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· ὁ τρίτος παρεδέχετο μὲν τὴν ὑπαρξίν ἀγνώστου γῆς, ἀλλ' ἐδεδαίου ὅτι πρὸς ἀνακάλυψιν αὐτῆς ἐχρειάζετο τριετὴς πλοῦς· ὁ δὲ τελευταῖος ὡς ἀντιβαίνουσας πρὸς τὴν θρησκείαν ἐχαρακτήρισε τὴν πρότασιν. Κυρίως ὁμοῦ τοῦ Κολόμβου τὴν γνώμην δὲν ἀπεδέχθη ἡ αὐτὴ τῆς Ἰσπανίας, διότι εἶχε μεγάλῃν ἑλλειψιν χρημάτων, ἕνεκα τοῦ κατὰ Μαύρων πολέμου.

Ἀποτυχὼν καὶ πάλιν, ἀλλὰ μὴ ἀπελπισθεὶς ὁ καρτερικὸς εὖτος ἀνὴρ, ἀπεφάσισε ν' ἀπέλθῃ εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου εἶχε πέμψει τὸν ἀδελφόν του Βαρθολομαῖον. Δὲν ἐγνώριζε δὲ ὅτι, εὖτος καθ' ὅδον περιέπεσεν εἰς πειραστὰς, καὶ φθίσας εἰς Ἀγγλίαν ῥακένδυτος, ἠναγκάσθη νὰ ἐργάζεται πρὸς ἀπόκτησιν ἐνδυμάτων, δι' ὧν ἐδύνατο νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν αὐλήν. Καθ' ὅδον δ' ὁ Κολόμβος λαμβάνει ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ μοναχοῦ, εἰς ὃν ἐνεπιστεύθη τὴν ἀνατροπὴν τοῦ υἱοῦ του, δι' ἣς καταπίθεται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἰσπανίαν.

Μετὰ τὴν ἤτταν τῶν Μαύρων, οἱ φίλοι τοῦ Κολόμβου ἔπεισαν τὴν Ἰσαβέλλαν νὰ δεχθῇ τὰς προτάσεις αὐτοῦ. Στερουμένη δὲ χρημάτων ἀπεφάσισεν ἡ γενναία αὐτὴ βασίλισ νὰ ἐνεχυρίσῃ τοὺς πολιτίμους αὐτῆς λίθους, καὶ λαβοῦσα χρήματα διδῇ εἰς τὸν Κολόμβον τρία πλοίαρια, καταστήσασα αὐτὸν ναύαρχον τῶν νέων θαλασσῶν καὶ ἀντιβασίλειά τῶν ἀνακαλυφθησομένων χωρῶν.

Τέλος, τὴν παρασκευὴν τῆς 3 Αὐγούστου 1492 ὁ Κολόμβος μετὰ ὀκταετῆς προσπάθειας ἀνῆγετο καὶ ἄφινε τὴν Πάλον ἀναμέσον κραυγῶν, στεναγμῶν, εὐχῶν ἢ καὶ καταρῶν, παρ' ὧν συγγενεῖς ἢ φίλοι ἀνεχώρουν· διότι ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ὁ στολίσκος δὲν ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ πλέων.

Μετὰ τινῶν ἐβδομάδων παρέλυσιν, καθ' ἧς οὐδ' ἐλάχιστον ἐφάνη σημεῖον τῆς νέας γῆς, ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ δυσἀρέσκεια ἤρχισαν ν' ἀναφαίνονται μεταξὺ τῶν ναυτῶν. Ἐσπέραν τινὰ παρετήρησαν μακρὰν μελανοειδῆ ταινίαν, ἀκτὴν ὁμοιάζουσαν, καὶ πάραυτα εἰς πάντων τὰς καρδίας ἀνεγεννήθη ἡ ἐλπίς· ἀλλὰ τὴν αὐγὴν τῆς ἐπιούσης ἐνόησαν ὅτι λευκοφαῖον ἦν νέφος ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος. Πολλὰκις δ' ἐκ τοιούτων ἀπατάμενοι καὶ εἰς τὴν ἀπελπίαν ὑπέκοντες, καθύπνοντο τοῦ Κολόμβου, καὶ ἐπιμόνως ἐζήτουν τὴν εἰς Εὐρώπην ἐπιστροφὴν. Ἐκεῖνος δὲ τὰ πάντα κινῶν, ἵνα ἡσυχάζῃ καὶ ὑποχρέωνῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ πλοῦ, ἀλλὰ βλέπων ἐπὶ μᾶλλον αὐτοὺς ἐπιμένοντας, «Ὅτι,

συμβῇ, εἶπεν εὐτόλμως, θὰ ὑπομείνω, μεχρὶς οὖν θεῷ φέρω εἰς πέρας τὴν ἐπιχείρησίν μου.» Ταῦτα ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ μανίας κυριευθέντες, ἀπεφάσισαν νὰ διάσωσιν αὐτὸν νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐβούλοντο. Σκεπτομένων δὲ περὶ τοῦ μέσου τῆς ἐπιτυχίας, τὴν 19 Ὀκτωβρίου, δηλ. ἐξήκοντα καὶ ἑννέα ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκ Πάλου ἀναχώρησιν αὐτῶν, εἶδον χόρτα καὶ κλῶνας δένδρων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, σημεῖα ἐγγύς κειμένης γῆς, σημεῖα, ἅτινα εἰς τὸν Κολόμβον καὶ τοὺς συμπαλιτῆρας αὐτοῦ ὑπῆρξαν ὅ,τι εἰς τὸν Νῶε καὶ τοὺς ἐν τῇ κιβωτῇ ὁ κλάδος τῆς ἐλαίας, ὃν ἐπὶ τοῦ ῥάβμου ἔφερεν ἡ περιστερὰ. Τὴν ἐσπέραν τῆς εὐδαίμονος ταύτης ἡμέρας, ὁ Κολόμβος ὠμίλησε μετὰ πολλῆς κατανύξεως πρὸς τοὺς ναῦτας αὐτοῦ, καὶ ἐπειράθη νὰ ἐμποιήσῃ αὐτοῖς εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν κραταῖον κύριον τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, τὸν ὑπερασπισθέντα καὶ ὀδηγήσαντα αὐτοὺς ἀκινδύνως ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν μετ' οὐ πολὺ ἔμελλον νὰ διακρίνωσι. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆς πύμνης καθήμενος τοῦ πλοίου του, τὸ ὅποιον ὁ ἀνεμὸς ταχέως παρέσυρε, προσήλμας τοὺς ὀφθαλμούς του προσεκτικῶς ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος, ὅστις ἀπεσκοτίζετο βαθμῶν. Καίτοι δ' ἑαυτὸν διατεθειμένον εἰς ὕπνον αἰσθανθεὶς, ἔμεινεν ἐκεῖ σύννους, τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος ἔχων, ὃν ἡ νύξ, φθίσαι ἐν μέσῳ τοῦ δρόμου αὐτῆς, εἶχεν ἀποκαταστήσει ἀδιώρητον, μεχρὶς οὐ διέκρινε μακρῶθεν φῶς ὁμοιον πυρσῷ, ὃν διὰ χειρὸς ἔφερον. Ὡ! πόσον ὑπῆρξαν μακρὰ δι' αὐτὸν αἱ ὥραι, αἵτινες προηγῆθησαν τῆς αὐγῆς! Τέλος ἡ ἡὺς ἐφάνη, ἣν δὲ ἡ τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1492, καὶ τὸ μικρὸν αὐτοῦ σκάφος ὑπῆρξεν αὐτῷ ὅ,τι τὸ ὅρος Νεβῶ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν· διότι καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὠδηγήθη διὰ τῆς ἐρήμου πρὸς τὸ ὅρος ἐκεῖνο, ὅθεν παρετήρησε τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, οὕτω καὶ ὁ Κολόμβος ὠδηγήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κραταίου βραχίονος διὰ τῆς ἐρήμου τοῦ ὠκεανοῦ πρὸς τὸν τόπον τοῦτον, ὅθεν οἱ γοητευθέντες ὀφθαλμοὶ του διέκρινον τὴν ἀγνώστον ἐκεῖνην γῆν, τὴν γῆν τὴν πρὸ τοσούτου χρόνου εὗσαν ὡς στρέφει γὰ, ἐφ' ἧς ἐστρέφοντο πάντες οἱ διαλογισμοὶ του, πᾶσαι αἱ ἐλπίδες του!

Ὁ Κολόμβος τὴν πρώτην νῆσον, ἐφ' ἧς ἀπέβη ἄγιον Σώστην (San Salvador) ἀπεκάλεσεν. Ἀρσὺ δὲ περιήλθε τινὰς τῶν παρακειμένων νήσων, ἠναγκάσθη νὰ ταχύνη τὴν εἰς Εὐρώπην ἐπάνοδόν του, διότι εἰς τῶν συμπαλιτῆρων του, Πινζων καλούμενος, ἀνεχώρησε κρυφίως μετὰ τοῦ ἐνὸς πλοίου, ἐνῷ τὸ ἄλλο εἶχεν ὑπὸ τῆς τρικυμίας συντριβῇ. Λίαν δὲ συνεισὺς συμβουλεύσας τὴν ἐκ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἀνδρῶν ἀποικίαν, ἣν ἐπὶ τῆς νήσου Ἀίτης ἐντὸς φρουρίου ἀφῆκεν, ἀναχωρῇ τὴν 4 Ἰανουαρίου καὶ φθάσει εἰς τὸν λιμένα τῆς Πάλου τὴν 15 Μαρτίου 1493 μετ' ἀπουσίας ἐπτά μηνῶν καὶ δώδεκα ἡμερῶν. Ὁ λαὸς ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ καὶ ὁ Φερδινάνδος καὶ ἡ Ἰσαβέλλα μετὰ μεγίστης λαμπρότητος. Οὕτως, ὁ πρότινων ἐτῶν ὡς ἐπαίτης σταματήσας πρὸ τῆς πύλης τοῦ μοναστηρίου, διέρχεται ἤδη ἐν θριάμβῳ τὴν Ἰσπανίαν!

Ὁ Κολόμβος ἔπλευσεν ἐπὶ τρεῖς εἰς τὸν νέον κόσμον, εἰς ὃν ἔπρεπε νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐστερήθη δὲ τῆς τιμῆς ταύτης ὑπὸ τινος ἐμπόρου Ἰταλοῦ, καλουμένου Ἀμερικού Βεσπουκίου, ὅστις περιπλεύσας τὴν χώραν τὸ 1501 ἐξέδωκε πρῶτος γεωγραφικούς πίνακας αὐτῆς.

Ἐνασχολούμενος δ' εἰς τὰς ἀνακαλύψεις καὶ εἰς μεγάλους ἀγῶνας καὶ ἀναριθμήτους κινδύνους ἐκτεθειμένος, ὁ Κολόμβος ὑπέκυψεν εἰς σκληρὰς δοκιμασίας. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας, εἰς ὃν τηλικαύτας ἐκδουλεύσεις ἐπρόσφερεν, ἐδείχθη τόσον ἀγνώμων, ὥστε παρασυρόμενος ὑπὸ τῶν λόγων τῶν ἐχθρῶν τοῦ Κολόμβου, πολλὰς ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν λύπας. Ἡ ἀξίεραστος Ἰσαβέλλα οὐδέποτε ἐκπυσε τιμῶσα καὶ εὐνοῦσα αὐτὸν, ἀλλ' αὕτη ἀπέθανε, καὶ ὁ Κολόμβος ἀπώλεσε πᾶσαν ἐλπίδα νὰ τύχῃ δικαιοσύνην. Τέλος δ' ἐπανελθὼν ἀσθενὴς ἀπὸ τὸν τέταρτον αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἀμερικὴν πλοῦν, ἀπέθανε τὴν 8 Μαΐου 1506 εἰς Βαλλισόλστον ἐν κόποις καὶ μόχθοις καὶ ἀσθενείαις.

Γ. Κ.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ.

Ο ΤΡΑΓΩΔΙΟΣ.

Ὁ Πέτρος Κορνήλιος ἐγεννήθη εἰς Φουέν, τὴν 6 Ἰουνίου 1606· ὁ πατὴρ του ἦτον εἰταγγελεὺς τῆς *Μαρμαρίνου Τραπεζίης* τῆς Νορμανδίας. Ἡ μήτηρ του, Μάρθα Πεζάντη, ἦτο θυγάτηρ λογιστοῦ. Ὁ Κορνήλιος, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς καταγωγῆς καὶ ὡς ἐκ τοῦ δικηγορικοῦ σταδίου του, εἰς ὃ κατ' ἀρχὰς προωρίσθη, ἀπέκτησεν ἕξιν τοῦ ῥητορικῶς συλλογίζεσθαι καὶ στιχουργεῖν μετὰ τσαύτης λογικότητος, οἷαν σπανίως τις ἀπαντᾷ εἰς τοὺς γάλλους συγγραφεῖς· οὐδὲ ποτε δὲ διὰ τοῦτο ἐπῆνεσεν αὐτὸς ἑαυτὸν, ὅπερ, κατ' ἐμὴν γνώμην, ἀποτελεῖ τοῦλάχιστον ἐν μέρει τὴν ἀξίαν του· οἱ κριτικοὶ τοῦ τελευταίου αἰῶνος θεωροῦντες μᾶλλον τὴν περισσειαν τῆς τοιαύτης λογικῆς γονιμότητος τοῦ πνεύματος, ἢ τὴν σοφάρτητα καὶ τὴν βαθύνοιάν του, κατηγοροῦνται τὸν ποιητὴν ὡς συχνάκις ἀναμιμνησκόμενον τοῦ πρώτου ἐπαγγέλματός του.

Ἀλλὰ τὸ σοβαρὸν τῆς ιδέας, ὅπερ χαρακτηρίζει τὸν Κορνήλιον, ἀποδίδεται ἐπίσης εἰς αἰτίαις ἐξωτερικῶς καὶ γενικωτέρας. Αἱ περιστάσεις τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐξῆλθε καὶ αἱ παραδόσεις τῶν προηγουμένων ἐποχῶν, εἶχον ἀναμφιδόλως περισσοτέραν ἐπιρροὴν εἰς τὸ πνεῦμα του, παρ' ὅτι τὰ ἰδιαίτερα συμβεβηκότα τῆς ζωῆς του.

Περὶ τὰ μέτα τοῦ 15^{ου} αἰῶνος, ἐν ᾧ καιρῷ ὁ Λούθηρος καὶ ὁ Καλβίνος ἐτάρτιον τὰς κεφαλὰς τῶν Γερμανῶν τιμαριωτῶν, καὶ τῆς γαλλικῆς ἀριστοκρατίας, ὅτε καὶ ὁ λαὸς ἐλάμβανε μέρος ὑπὲρ τῆς ἀναμορφώσεως, ἀνηγείρετο ἐν Γαλλίᾳ φιλολογικὴ Σχολή, σύμφωνος μὲ τὸ πνεῦμα, τὸ ὅποιον προεκήρυσσεν ἡ εἰσαγωγὴ. Ἡ Σχολὴ αὕτη, ἔχουσα σταθερὸν σκοπὸν τὸν ἐξευγενισμόν τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους, ἦτο περιόδος διὰ τὸ ἀγγίζουσαν τῆς σαύρας καὶ τὸ ὕψος τῶν προτροπῶν τῆς. Τὰ μέλη τῆς σχολῆς ταύτης

προσηγόρευον τὰς συνελεύσεις των, *Γαλλικὴν Π. Λεϊάδα*.

Ἡ θρησκευτικὴ στάσις τῆς συμμαχίας διήλθεν ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῆς καὶ παρήγαγε νέαν, ἔχουσαν περισσοτέραν ἐπιτήδευσιν εἰς τοὺς τρόπους τῆς, περισσοτέραν ἀκρίβειαν εἰς τὰς σκέψεις τῆς, περισσοτέραν μελαγχολίαν εἰς τὰς ιδέας τῆς· καὶ περισσοτέρον ὕψος εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς. Μάρτυρες ὧν αὐτῶν εἶναι ἡ ὥδῃ τοῦ Μαλέρβη, ἡ σάτυρα τοῦ Μαθουρίνου Ρενιέρη, τὸ δρᾶμα τοῦ Ἀρβύ Τριστάνου τοῦ ἐρημίτου, καὶ τοῦ Ἰωάννου Ροτροῦ.

Ἡ γενεὰ αὕτη ἐξέλειπεν ἐνώπιον τῆς συνομοσίας τῆς *Σφενδόνης*, πρώτης γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, καθ' ἣν ἡ πολιτικὴ ἀπῆλλάχθη ὧν τῶν ἄλλων κοινωνικῶν στοιχείων, καὶ τοσοῦτον σοβαρὸν κρότον ἀντήχησεν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ὥστε εἰς θρόνος ἐν Ἀγγλίᾳ κατέπεσε, καὶ ἕτερος ἀνωρθώθη ἐν Πορτογαλίᾳ. Ἡ Σφενδὼν ἐκάλει νέαν γενεάν, πλεον ἀγέρωχον, πλεον ταραχώδη, πλεον λογικὴν· ἐκτὸς τῶν φατριάρχων τῆς, ἡ Σφενδὼν εἶχεν ὡσαύτως τοὺς κριτικούς καὶ τοὺς ποιητάς τῆς· ὁ Πασχάλιος καὶ Μολιέρ ὑπῆρξεν ἡ πλεον ἄμεσος καὶ ἡ ὑψηλοτέρα ἐκφρασις. προῶς ἀρκανισθεῖσα. Οἱ δύο οὗτοι μεγαλοφρεῖς ἄνδρες ὑπῆρξαν οἰονεὶ ἡ μοναδικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἐντελὴ βασιλικὴν ἐποχὴν, ἥτις συναπέθανε μετὰ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', καὶ ἐγέννησε τὸν Βιστουέτιον καὶ Ρακίαν.

Ὅθεν, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 17^{ου} αἰῶνος μέχρι τέλους, δύναται τις νὰ διακρίνῃ τρεῖς σχολὰς φιλολογικὰς, τὴν γεννηθεῖσαν ἐκ τῆς συμμαχίας καὶ ἐπὶ Ῥισχελιέως, τὴν τῆς *Σφενδόνης*, καὶ τέλος ἐκείνην, ἥτις, ὡς ἐκ τῶν μεγαλειῶν τῶν Βερσαλιῶν παρῆδε τοὺς κινδύνους τοὺς περικαλύπτοντας τὴν κοινὴν τοῦ μεγάλου βασιλείως καὶ τοὺς μέλλοντας νὰ γεννηθῶσιν ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ φρεττοῦ του. Ὁ Κορνήλιος ἔσχε τὴν μοναδικὴν εὐτυχίαν τοῦ ν' ἀναμιχθῇ καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας σχολὰς καὶ νὰ προεξάρχῃ αὐτῶν.

Ὅτε ὁ Ῥισχελιεύς ἠθέλησε νὰ ἐκτυλισθῶσι τὰ δραματικὰ σχέδιά του, ἐσχηνάτισε περὶ αὐτοῦ εἰς ταιρείαν φιλολογικὴν, συνισταμένην ἀπὸ τὸν Λατιὰχ, Βοασροβέρ, Κολλετέ, Ροτροῦ καὶ Κορνήλιον· ὁ Κορνήλιος, ὁ τελευταῖος πάντων, ἠκολούθει κατὰ τὸν καιρὸν αὐτὸν τὴν ὥθησιν, ἥτις εἶχεν εἰσάξει εἰς τὸ θέατρον τὰ δρᾶματα, εἰς τὰ ὅποια οἱ πολῖται καὶ οἱ αὐλοὶκοὶ περίσταντο μὲ τὰς συνήθεις ἐξεις των· δρᾶματα καθαρὰς ἐπινοήσεως μυθιστορικῆς, ἀποκαλυπτότης, μετὰ τινος ὑπερβολῆς, τὰ σύγχρονα πάθη. Οὕτως, ὁ Κορνήλιος εἶχεν ἐκδόσει, τὸ 1629, τὴν *Μηλίτην* κωμωδίαν, σφριζομένην εἰς τι τῆς ζωῆς του συμβεβηκότος. Παρέστησε τὴν *Κλεάνδραν* τὸ 1632· καὶ ἀκολούθως τὴν *Χήραν*, τὴν *Στοῦν* τῶν ἀνακτόρων, τὴν *Ἀκόλουθον*, τὴν *Βασιλικὴν Πλατεῖαν*. Ἐν ἔτει δὲ 1635 ἔγραψε καὶ ἱστορικὸν δρᾶμα, ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ μύθευμα τῆς *Μηδείας*.

Δὲν ἐφάνη δὲ ὅτι ὑπῆρξεν εὐχαριστημένος εἰς τὸ νέον τοῦτο εἶδος, οὐδὲ ὅτι εἶχεν ἐτι ἀποκνῆζει πεποι-